

TOČKA 1. DNEVNOG REDA

**PRIJEDLOG ODLUKE ZA POKRETANJE POSTUPKA ZA OCJENU
SUGLASNOSTI ČLANKA 2. I 6. ZAKONA O LOKALNIM POREZIMA S
USTAVOM RH**

Predlagatelj: Vijećnici Gradskog vijeća – Mario Franković, Rudolf Ivković, Željko Jović, Ivan Koharović, Mario Okmažić

Prilozi: - Zahtjev predlagatelja s prijedlogom Odluke
- Nadopuna zahtjeva

Izvjestitelj: Mario Franković

1. Mario Franković
2. Rudolf Ivković
3. Željko Jović
4. Ivan Koharović
5. Mario Okmažić

Primljeno:	08-01-2025
Klasifikacija:	
050-21/25-2101	01
Uredbeni broj:	25-1

U Malom Lošinju, 07. siječnja 2025. godine

GRADSKO VIJEĆE GRADA MALOG LOŠINJA
n/p predsjednik Dubravko Devčić

Predmet: Zahtjev za HITNO sazivanje sjednice Gradskog vijeća Grada Malog Lošinja

Na temelju članka 34.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine, broj: 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19 i 144/20), članka 40. Statuta Grada Malog Lošinja („Službene novine Primorsko-goranske županije“, broj: 26/09, 32/09, 10/13, 24/17-pročišćeni tekst, 9/18 i 9/21) i članka 27. i 54. stavak 3. Poslovnika Grada Malog Lošinja („Službene novine Primorsko-goranske županije“, broj: 46/22), jedna trećina vijećnika Grada Malog Lošinja gore navedenih zahtijevaju sazivanje i održavanje sjednice Gradskog vijeća Grada Malog Lošinja s prijedlogom dnevnog reda.

Sukladno odredbi članka 54. stavak 3. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Malog Lošinja, traži se HITNO sazivanje sjednice Gradskog vijeća Grada Malog Lošinja koji propisuje da je predsjednik Gradskog vijeća dužan sazvati sjednicu Gradskog vijeća na obrazloženi zahtjev najmanje jedne trećine vijećnika u roku od 15 dana od dana primitka prijedloga.

Obrazloženje

Hrvatski sabor je na sjednici dana 13. prosinca 2024. godine donio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnim porezima (dalje u tekstu: Zakon), koji je objavljen u »Narodnim novinama«, broj 152/2024, a koji je stupio na snagu 1. siječnja 2025. g.

Predmetni Zakon u odredbama 2. i 6. protivan je Ustavu Republike Hrvatske i odredbama kojima se štiti lokalna samouprava kao pravo građana. Oспораваним Zakonom, odnosno odredbom čl. 2., predložena je promjena zakonskih odredbi kojima se nekadašnji porez za kuće za odmor, a sada porez na nekretnine više ne propisuje kao opcijski porez čime se uskraćuje sloboda jedinicama lokalne samouprave da same odlučuju o njihovom uvođenju ili neuvođenju.

Člankom 131. Ustava Republike Hrvatske jamči se jedinicama lokalne samouprave da s vlastitim prihodima slobodno raspolažu. Lokalni porezi jesu nesporno prihodi jedinica lokalne samouprave.

Iz ukupnosti odredbe čl. 131. jasno je da Ustav štiti lokalnu samoupravu tako što štiti njene ovlasti ali i prihode, pa i porezne prihode, na način da ona s njima slobodno raspolaže i da zadužuje državu da joj osigurava i dodatna sredstva iz državnog proračuna u slučaju potrebe. Stoga odredba o oduzimanju 20% prihoda poreza na nekretnine jedinicama lokalnih samouprava ne samo da nije sukladna, nego je protivna odredbama Ustava Republike Hrvatske.

Svjesni svoje ustavne i zakonske obveze, mi potpisani gradski vijećnici u želji da zaštitimo naše pravo na lokalnu samoupravu koju nam jamči Ustav RH, a za što smo jedini odgovorni i nadležni, ovim putem podnosimo zahtjev za održavanje sjednice Gradskog vijeća Grada Malog Lošinja na kojoj bismo raspravili i donijeli predloženu odluku kojom bi zaštitili prava i interese građana Grada Malog Lošinja, što je naša primarna zadaća. Osim što je to naša namjera, to nam je i dužnost koju smo preuzeli potpisom prisege gradskog vijećnika.

Poradi svega naprijed navedenog, a posebno poradi toga što je navedena problematika od iznimnog značaja za Grad Mali Lošinj, pa tako i za sve ostale jedinice lokalne samouprave, predlaže se predsjedniku Gradskog vijeća Grada Malog Lošinja gospodinu Dubravku Devčiću, da temeljem članka 54. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Malog Lošinja koji propisuje da je predsjednik Gradskog vijeća dužan sazvati sjednicu Gradskog vijeća na obrazloženi prijedlog najmanje jedne trećine vijećnika, u roku od 15 dana od dana primitka ovog prijedloga sazove Gradsko vijeće Grada Malog Lošinja sa sljedećim dnevnim redom:

1. Prijedlog Odluke za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti članka 2. i 6. Zakona o lokalnim porezima s Ustavom RH

Za izvjestitelja na sjednici Gradskog vijeća predlaže se : Mario Franković

U prilogu: Prijedlog Odluke

GRADSKI VIJEĆNICI

1.
2.
3.
4.
5.

Dostaviti:

1. Gradsko vijeće Grada Malog Lošinja
Riva lošinjskih kapetana 7, Mali Lošinj,
n/p predsjednik Dubravko Devčić

Prijedlog Odluke

Na temelju odredbe članka 36. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), odredbe članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/2009, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19 i 144/20) i članka 32. Statuta Grada Malog Lošinja (»Službene novine Primorsko-goranske županije« broj 26/ 09, 32/09, 10/13, 24/17 – pročišćeni tekst, 9/18 i 9/21), a temeljem prijedloga vijećnika prema člancima 27. i 54. stavak 3. Poslovnika Grada Malog Lošinja („Službene novine Primorsko-goranske županije“, broj: 46/22), Gradsko vijeće Grada Malog Lošinja na sjednici održanoj dana _____ 2025. godine, donijelo je:

ODLUKU

za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti članka 2. i 6. Zakona o lokalnim porezima (NN 152/2024) s Ustavom RH (NN 56/09 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14, dalje u tekstu: Ustav)

Članak 1.

(1) Gradsko vijeće Grada Malog Lošinja suglasno pokreće HITAN postupak za ocjenu suglasnosti članka 2. i 6, Zakona o lokalnim porezima (NN 152/2024) s Ustavom RH (NN 56/09 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14, dalje u tekstu: Ustav).

Članak 2.

(1) Sukladno članku 1. ove Odluke Gradsko vijeće podnosi Ustavnom sudu Republike Hrvatske ZAHTEV za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti odredbi članka 2. i 6. Zakona o lokalnim porezima (NN 152/2024) s Ustavom RH (NN 56/09 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14).

(2) Sukladno članku 1. ove Odluke Gradsko vijeće podnosi Ustavnom sudu Republike Hrvatske PRIJEDLOG za privremenu obustavu radnji koje se poduzimaju na osnovi propisa čija se suglasnost s Ustavom ocjenjuje.

Članak 3.

(1) Za podnositelja zahtjeva u ime Gradskog vijeća zadužuje se predsjednik Gradskog vijeća.

Članak 3.

(1) Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Primorsko – goranske županije“.

KLASA:

URBROJ:

Mali Lošinj, _____ 2025. godine

GRADSKO VIJEĆE GRADA MALOG LOŠINJA

Predsjednik gradskog vijeća:

Dubravko Devčić

Gradski vijećnik
Rudolf Ivković

HRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
GRAD MALI LOŠINJ

Primijeno:	08-01-2025	Organ. Jed.	
Klasifikacijski broj:	050-01/25-01/01	Pr.	01
Uredbeni broj:	25-2	Vij.	-

GRADSKO VIJEĆE GRADA MALOG LOŠINJA

Klasa: 050-01/25-01/01

Predmet: dopuna dokumentacije uz dostavljeni zahtjev

Poštovani,
pod gornjom Klasom podnijeli smo zahtjev za sazivanje sjednice Gradskog vijeća s prijedlogom za donošenje Odluke za pokretanje postupka ocjene suglasnosti članka 2. i 6. Zakona o lokalnim porezima s Ustavom RH.

Ovime dostavljamo i tekst Zahtjeva Ustavnom sudu Republike Hrvatske koji je sastavni dio materijala za sazivanje sjednice Gradskog vijeća Grada Malog Lošinja.

U Malom Lošinju, 8.1.2025.

HITNI POSTUPAK SUKLADNO članku 36. stavak 2.
Ustavnog zakona o ustavnom sudu Republike Hrvatske

REPUBLIKA HRVATSKA
GRAD MALILOŠINJ
GRADSKO VIJEĆE

KLASA:
URBROJ:
Mali Lošinj, siječnja 2025. godine

USTAVNOM SUDU
REPUBLIKE HRVATSKE
10 000 Zagreb, Trg Sv. Marka 4

PODNOŠITELJ ZAHTJEVA:

1. GRADSKO VIJEĆE GRADA MALOG LOŠNJA, OIB: 72167903884, koje predstavlja predsjednik Dubravko Devčić

PREDMET:

1. ZAHTJEV za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti odredbi članka 2. i 6. Zakona o lokalnim porezima (NN 152/2024) s Ustavom RH (NN 56/09 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14)

i

2. PRIJEDLOG za privremenu obustavu radnji koje se poduzimaju na osnovi propisa čija se suglasnost s Ustavom ocjenjuje

1. Gradsko vijeće Grada Malog Lošinja na sjednici, održanoj dana ...siječnja 2025. godine usvojilo je Odluku za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti članka 2. i 6, Zakona o lokalnim porezima (NN 152/2024) s Ustavom RH (NN 56/09 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14, dalje u tekstu: Ustav). Stoga se na temelju članka 36. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst) podnosi ovaj Zahtjev i Prijedlog Ustavnom sudu Republike Hrvatske na daljnje postupanje.

OBRAZLOŽENJE

I. Hrvatski sabor je sjednici dana 13. prosinca 2024. godine donio Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o lokalnim porezima (dalje u tekstu: Zakon), koji je objavljen u u »Narodnim novinama«, broj 152/2024, a koji je stupio na snagu 1. siječnja 2025. g.

II. Predmetni Zakon u odredbama 2. i 6. protivan je Ustavu Republike Hrvatske i odredbama kojima se štiti lokalna samouprava kao pravo građana. Budući je lokalna samouprava štice

Ustavom njeno predstavničko tijelo ima i posebna prava prema Ustavnom zakonu o Ustavnom sudu Republike Hrvatske u slučaju kada se ta štíćena prava ugrožavaju. Ustavni zakon o Ustavnom sudu daje pravo i pravnu privilegiju jedinicama lokalne samouprave, a Ustavnom sudu nameće obavezu da u hitnom postupku i u roku od 30 dana odluči o pokretanju postupka ocjene ustavnosti zakona po zahtjevu predstavničkog tijela. Privilegija predstavničkog tijela postoji samo u slučajevima kad se zakonom kojim se uređuje ustrojstvo, djelokrug ili financiranje ugrožavaju ustavna prava lokalne samouprave. Nesporno je da je Zakon o lokalnim porezima zakon kojim se uređuje financiranje lokalne samouprave i da je to zakon za koji Ustavni sud mora po ovom zahtjevu provesti postupak ocjene suglasnosti s Ustavom Republike Hrvatske.

III. Načelo o ustavnosti propisuje da:

„U Republici Hrvatskoj zakoni moraju biti u suglasnosti s Ustavom, a ostali propisi i s Ustavom i sa zakonom. Svatko je dužan držati se Ustava i prava i poštivati pravni poredak Republike Hrvatske.”

Članci 2. i 6. Zakona su protivni odredbama Ustava kojima se štite prava lokalne samouprave, a lokalna samouprava se štiti kao pravo građana.

Člankom 2. Zakona propisano je:

„Članak 20. mijenja se i glasi:

(1) Jedinice lokalne samouprave dužne su uvesti porez na nekretnine.”

Člankom 6. propisano je:

„Članak 28. mijenja se i glasi:

Porez na nekretnine lokalni je porez čiji se prihod dijeli:

1. 80% udio jedinice lokalne samouprave na čijem se području nekretnina nalazi.
20% udio jedinice područne (regionalne) samouprave na čijem se području nekretnina nalazi.”

Navedenim odredbama Zakona uvodi se obveza uvođenja poreza i raspodjela prihoda od lokalnog poreza, a koje odredbe su protivne odredbama Ustava, članka 131., koje štite i garantiraju prava lokalne samouprave.

IV. Ustav Republike Hrvatske, čl. 131. glasi:

„Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju pravo na vlastite prihode kojima slobodno raspolazu u obavljanju poslova iz svojeg djelokruga.

Prihodi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave moraju biti razmjerni njihovim ovlastima predviđenim Ustavom i zakonom.

Država je dužna pomagati financijski slabije jedinice lokalne samouprave u skladu sa zakonom.

“

V. Osporavanim Zakonom odnosno odredbom čl. 2. predložena je promjena zakonskih odredbi kojima se nekadašnji porez za kuće za odmor, a sada porez na nekretnine više ne propisuje kao opcijski porez čime se uskraćuje sloboda jedinicama lokalne samouprave da same odlučuje o

njihovom uvođenju ili neuvođenju. Pravo slobodnog odlučivanja o uvođenju ostalih lokalnih poreza jedinicama lokalne samouprave je ostalo za uvođenje ostalih lokalnih poreza i to poreza na potrošnju i poreza na korištenje javnih površina. Kao što jedinice lokalne samouprave imaju pravo odlučivati o tome hoće li uvesti ili neće uvesti porez na potrošnju i porez na korištenje javne površine po istom pravu i po istoj ustavnoj osnovi bi morali imati pravo odlučivati i o uvođenju poreza na nekretnine, kao što su u ostalom imale to pravo u slučaju dosadašnjeg poreza na kuće za odmor. Takvom obvezujućom odredbom se također krši ustavna odredba koja jedinicama lokalne samouprave daje pravo da slobodno raspolažu svojim prihodima. Ta sloboda raspolaganja svojim prihodima svakako podrazumijeva i slobodu kreiranja tih prihoda. Ukidanjem opcije odnosno propisivanjem imperativne odredbe o obvezi uvođenja poreza na nekretnine ukida se autonomija i samostalnost jedinica lokalne samouprave da samostalno odlučuju o svojim porezima i njihovom raspolaganju koje je zaštićena ustavnim odredbom iz čl. 131.

VI. Člankom 6. propisano je:

„Članak 28. mijenja se i glasi:

Porez na nekretnine lokalni je porez čiji se prihod dijeli:

2. 80% udio jedinice lokalne samouprave na čijem se području nekretnina nalazi.
3. 20% udio jedinice područne (regionalne) samouprave na čijem se području nekretnina nalazi.”

Zakonom je propisano dijeljenje prihoda od poreza na nekretnine između jedinica lokalne i područne samouprave koje Ustavom nije dozvoljeno. Ustav štiti lokalnu samoupravu kao pravo građana da uređuju i upravljaju dijelom javnih poslova kao što štiti i slobodno raspolaganje vlastitim prihodima. Vlastiti prihodi su svakako i prihodi od lokalnih poreza. Odredbom čl. 6. se uskraćuje pravo slobodnog raspolaganja jedinicama lokalne samouprave na način da im se nameće obveza uvođenja poreza na nekretnine kao lokalnog poreza ali i time što im se oduzima sloboda raspolaganja jednom petinom vlastitog poreza.

Člankom 131. Ustava Republike Hrvatske jamči se jedinicama lokalne samouprave da s vlastitim prihodima slobodno raspolažu. Lokalni porezi jesu nesporno prihodi jedinica lokalne samouprave. Zakonom o lokalnim porezima određene su vrste lokalnih poreza, a porezi jedinica područne (regionalne) samouprave su navedeni u čl.3., dok su porezi jedinica lokalne samouprave određeni u čl.20. Zakona o lokalnim porezima. Iz navedenih odredbi jasno je da jedinice područne i lokalne samouprave imaju različite vrste lokalnih poreza i da je porez na nekretnine porez lokalne samouprave i da njega donosi predstavničko tijelo lokalne samouprave. Ustavom garantirano slobodno raspolaganje vlastitim prihodima ovim Zakonom se krši jer 20% prihoda jedinica lokalne samouprave ne koristi slobodno odnosno uopće ih ne koristi. Spornom zakonskom odredbom se jedinicama lokalne samouprave protuustavno oduzima 20% prihoda od poreza na nekretnine i umjesto slobodnog raspolaganja tim prihodima njima raspolaže netko drugi – raspolaže jedinica područne samouprave. Umjesto ustavom određene apsolutne slobode raspolaganja svojim prihodima ovom zakonskom odredbom se ta sloboda protuustavno ograničava s apsolutne slobode na 80%-tnu slobodu.

Navedena odredba o podjeli prihoda između jedinica lokalne i područne samouprave je protivna i odredbi st.3. čl.131. Ustava koja odredba štiti lokalnu samoupravu i ne ostavlja ni teoretsku mogućnost da bi se jedinicama lokalne samouprave oduzimali prihodi u korist drugih jedinica lokalne samouprave ili u korist viših razina područnih samouprava ili države. Ustav dodatno štiti

financijski slabije jedinice lokalne samouprave na način da nameće obvezu državi da ih financijski pomaže. Kako se Zakonom uvodi obveza svim jedinicama lokalne samouprave da uvedu porez na nekretnine, pa tako i financijski slabijima, i kako je određeno da 20% tih prihoda pripada područnoj samoupravi jasno je da će financijske slabije jedinice lokalne samouprave kojima je država dužna pomagati u stvari pomagati drugima odnosno područnoj samoupravi kao višoj razini državne vlasti. Upravo suprotno od onoga što Ustav Republike Hrvatske nalaže.

Iz ukupnosti odredbe čl. 131. jasno je da Ustav štiti lokalnu samoupravu tako što štiti njene ovlasti ali i prihode, pa i porezne prihode, na način da ona s njima slobodno raspolaže i da zadužuje državu da joj osigurava i dodatna sredstva iz državnog proračuna u slučaju potrebe. Stoga odredba o oduzimanju 20% prihoda poreza na nekretnine jedinicama lokalne samouprave ne samo da nije sukladna nego je upravo protivna odredbama Ustava Republike Hrvatske. Ustavnim odredbama opće nije omogućeno vertikalno financiranje od jedinica lokalne samouprave prema gore, prema područnoj samoupravi ili državi. Ustav predviđa tek mogućnost da država usmjerava financijsku pomoć vertikalno ali prema dolje odnosno od države prema lokalnoj samoupravi.

Ustavne odredbe koje štite lokalnu samoupravu i njene prihode ne predviđaju niti mogućnost da bi neke jedinice lokalne samouprave financijski pomagale drugim financijskim slabijim jedinicama lokalne samouprave. Na pitanje tko može odnosno tko je dužan pomagati financijski slabijim jedinicama lokalne samouprave Ustav jasno odgovora u čl.131. st.3. – dužna je država. Oduzimanje svim jedinicama lokalne samouprave 20% prihoda od poreza na nekretnine da bi se pomagalo financijski slabijim jedinicama je u direktnoj suprotnosti s jasnom ustavnom odredbom. Tako je država, odnosno Vlada koja je predložila i Hrvatski sabor koji je usvojio ovaj Zakon, svoju obvezu pomaganja financijski slabijih jedinica lokalne samouprave protuustavno prebacila na sve jedinice lokalne samouprave. Time je ozakonjen svojevrsni protuustavni financijski kanibalizam slabijim jedinicama lokalne samouprave kojima će se oduzimati 20% prihoda da bi pomagali financijski slabijim jedinicama lokalne samouprave?! Zaključno ponavljamo da je u Republici Hrvatskoj lokalna samouprava šticeeno pravo građana i da je država dužna pomagati financijski slabije jedinice i da tu obvezu ne može svaljivati na druge. Pogotovo to ne može na one kojima je sama dužna pomagati.

VII. Zaključno

1. Slijedom navedenog Gradsko vijeće Grada Malog Lošinja podnosi zahtjev da Ustavni sud Republike Hrvatske pokrene postupak za ocjenu suglasnosti članka 2. i 6. Zakona o lokalnim porezima (NN 152/2024) s Ustavom Republike Hrvatske (NN br. 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 5/14, dalje u tekstu: Ustav), na temelju članka 36. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske, i da ukine ove odredbe.

2. Također, s obzirom na posljedice koje bi primjena spornih odredbi mogla imati na ostvarivanje ljudskih prava građana/ki, kao što je navedeno u ovom zahtjevu predlaže se da Ustavni sud, sukladno odredbi čl.45. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske, do donošenja konačne odluke donese rješenje kojim će privremeno obustaviti provedbu članaka 2. I 6. Zakona o lokalnim porezima.

Dubravko Devčić, dipl.med.vet.